

Poezia marilor evenimente din viata satului

George Cosbuc intentionase sa realizeze un epos national, in genul Iliadei si Eneidei, pe motive folclorice si de mitologie romaneasca.

Stradania lui s-a concretizat in cateva fragmente; poetul a reusit, numai in viziunea cu care se incheaga versurile ce constituie, in intregul operei, o monografie lirica a satului romanesc.

Din proiectata epopee, doua balade vorbesc despre marile evenimente din viata satului: Nunta Zamfirei, transfigurand ceremonialul nuntii taranesti si Moartea lui Fulger, evocand stravechiul ritual al inmormantarii. Atmosfera fabuloasa, de basm, exista in ambele balade, ca de altfel si in poezile corespondente ale lui M. Eminescu, in Calin-file din poveste si Strigoii.

In Moartea lui Fulger, un fiu de crai, rapus in lupta pe un mal strain, e adus de un sol. Durerea parinteleasca, cu inflexiuni de bocet popular in poezia lui Cosbuc, ritualul inmormantarii, cu randuieri si obiceiuri strabune, dau forta dramatica poeziei.

Din balada populara, poetul a retinut doar motivul ei generic; un gest eroic, in fata mortii, insa transpus in situatie tragica si in inteles filozofic popular.

Emotionant e strigatul de durere al mamei indoliate, care nu mai crede in nimic, nici chiar in Dumnezeu, in fata caruia: "Ori buni, ori rau tot un mormant!/ Nu-i nimeni drac si nimeni sfant!/
Credinta-i val, iubirea vant/ si viata fum".

Impresioneaza sfatul intelept al batranului sfetnic, compatimitor si sententios, exprimand, in esenta, atitudinea demna, barbateasca, in fata mortii, specifica poporului roman: "Zici fum? O, nu-i adevarat/ Razboi e, de viteji purtat!/ Viata-i datorie grea/ si lasii se-ngrzesc de ea/ Sa aiba tot cei lai ar vrea/ Pe neluptat". Poetul stiuie asupra starilor sufletesti, carora le da expresivitate prin tinuta eroilor, in trecerea lor de la o atitudine la alta, prin vorbirea lor populara

Nunta Zamfirei apare in "Tribuna" din Sibiu in 1889. Poezia transfigureaza, intr-o atmosfera de basm, ceremonialul nuntii taranesti. Poezia este o balada, care debutand intr-un cadru feeric de basm, ne face sa asistam la nunta fetei lui Sageata-imparat, Zamfira, cu printul rasaritean Viorel.

Daca inlaturam elementul fabulos dam peste o lume reala, usor de recunoscut, prin nimic falsificata. Personajele, cu numele lor situeaza epicul poeziei in limitele traditiei si basmului. Zamfira, nume des intalnit in lumea satului, fiind de "domn" si-a ales ca mire pe Viorel - alt nume din lumea satului transilvanean - un "print" frumos, venit de undeva "dintr-un afund de Rasarit". Ca orice fata frumoasa,

Zamfira a fost "petita des", dar ea n-a ales decat pe care i-a fost "menit", pe "cel mai drag" - sintetizand conceptia populara conform careia la baza casatoriei trebuie sa stea dragostea.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Zvonul nuntii s-a raspandit indata peste "o mie de craimi". imparatii si regii si-au imbracat purpura, nuntasii din nouazeci de tari s-au urcat in radvane trase de cate patru cai. Dar imparatii sositi din "Zorit" si din "Apus" nu par straini, ci, dimpotriva, foarte cunoscuti, apartinand parca unui singur neam. Ei sunt: "batranul Grui" cu nume baladesc, si tintes, cel cu "trainc rost", si Bardes "cel cu adapost prin munti salhui", dar si un Penes-imparat, un "Paltin-crai", Mugur-imparat si Barba-Cot, piticul, personaje ce amintesc de lumea basmului romanesc, cu feti-frumosi, regi si sfetnici.

Atributele care individualizeaza vag personajele sunt ale basmului. Zamfira e sprinteana "cu mers istet", mladie si naltuta, cu mijloc subtire, incins cu "brau-de-argint", flacaii chipesi, au coifuri pe cap si prasea la sold, dupa moda granicereaasca din tara Nasaudului, iar regii sunt imbracati in purpura, rochitele copilelor si flacailor amintesc de tipicul port popular: "Ce fete dragi! Dar ce comori/ Pe rochii lungi tesute-n flori/ Iar hainele de pe feciori/ Sclipeau de argint".

Ceremonialul nuntii, hiperbolizat, este insa taranesc. Cum nunta e un eveniment deosebit in viata satului, la sarbatoare participa intregul sat, dar si nuntasi din satele vecine. Obiceiurile de nunta, dincolo de cadrul de basm al poeziei, sunt cele obisnuite in viata satului transilvanean. Alaiul mirelui nu are absolut nimic supranatural, fiind rupt din viata reala.

Mirele e intampinat de alaiul miresei, in frunte cu Paltin-crai, in functia de staroste, in sunetele de treasc si trambiti si in chiote de veselie. Momentul capital este hora din timpul cununiei, jucata taraneste de tot poporul, ardeleneste, in opinci cu clopotei si cantece din fluier. Notatia miscarii stilizate este facuta cu o tehnica acustica desavarsita, intr-un tablou ca de Theodor Aman: "si-n vremea cat s-au cununat/ S-a-ntins poporul adunat/ Sa joace-n drum dupa tilinci:/ Feciori, la zece fete , cinci,/ Cu zdranganeii la opinci/ Ca-n port de sat./ Trei pasi la stanga linisor/ si alti trei pasi la dreapta lor,/ Se prind de mani si se desprind,/ S-aduna cerc si iar se-ntind,/ si bat pamantul tropotind/ in tact usor."

Poezia lui Cosbuc, dupa cum s-a spus, poate servi ca libret pentru un spectacol coreografic ea este "un poem al horei". intr-adevar intreaga poezie pare o hora imensa, avand ca tema nunta taraneasca. Primele strofe fixeaza expozitiv motivul, in proiectie feerica, de basm. in zvonul de nunta si miscarea pornita a nuntasilor, de la casele lor "Din munti si vai, de peste mari", incepe propriu-zis spectacolul coreografic pe care ni-l imaginam cu stralucire fascinanta, caracteristica. Miscarea momentelor este impetuoasa, navalnica, ea se desfasoara pe spatii largi, panoramic. Asa este vazut si ospatul, in proportii hiperbolice: mesele cuprind tot orizontul, vinul curge ca un rau neoprit, incat insusi soarele sta mirat in loc pe cer (imaginea coplesitoare de lumina), apoi din nou jocul copilelor de imparat "Cu ochi sireti" si rochii pana-n pulpe, al fetilor-frumosi, al piticului Barba-Cot, indemnata de Penes-imparat si chiar al regilor barbosi, batrani, greu de pornit dar si de oprit. Dupa 40 de zile, petrecerea se incheie cu urarea lui Mugur-imparat, "Precum e felul din batran/ La orice chef intre romani": " Cat mac e prin livezi/ Atatia ani la miri urez!/ si-un print la unul! bland si mic,/ Sa creasca mare si voinic -/ Iar noi sa mai jucam un pic/ si la botez!", urare care sintetizeaza esenta casatoriei, in conceptia populara, aceea de procreare, de perpetuare a speciei umane.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Ritmul sustinut al poeziei, de la o strofa la alta, este realizat cu mijloace sintactice, in care accentul cade pe verb, cu rasturnari tipice, de natura sa directioneze miscarea, sa deruleze detaliile sau sa intensifice miscarea. Ritmul este iambic si masura de opt silabe, redusa in al saselea vers al strofei la jumata, ajuta nu mai putin la fluiditatea poemului, care curge zglobiu ca un rau de munte in cataracte. Ca procedeu artistic intalnim in primul rand hiperbola, comparatia, metafore mai putine (multului rotund = globul pamantesc), repetitii, elipse, armonii imitative, aliteratii, iar sub raport lingvistic, poetul foloseste graiul viu al poporului si cateva ardelenisme (pahar, ghinarari, munti salhui, tilinci, zdranganei, prasea) si cateva formatii proprii (craimi = imparati; alint = alintare; chiu = chiuit; intrulpi = trupeste) toate cu scopul de a respecta rima.